

**TORRE
ORIA**

el cava valencià

SEC SEMI ROSAT BRUT NATURE

L'EXIGÈNCIA PERSONAL

Ferrateriana

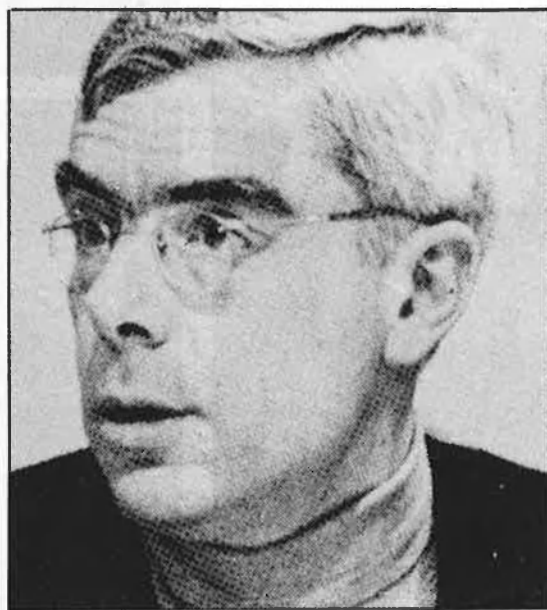
Tretze anys després de la mort de Gabriel Ferrater, ens manquen encara estudis que aborden l'anàlisi de la seva obra, una obra de la qual ignorem encara algunes de les claus que la van possibilitar

Francesc Parcerisas

Gabriel Ferrater (1922-1972) és un dels escriptors que més tinta han fet córrer en la història de la literatura catalana recent. Com a personatge iconoclasta, i com a intel·ligència privilegiada, ningú no gosà dur-li la contrària per por a passar, sota els seus arguments aclaparadors, per un passarell. Crític d'art, traductor, poeta, professor, lingüista..., totes les seves tasques van estar marcades pel signe de la mateixa exigència personal. Molts dels seus textos, fins i tot els dispersos, han estat aplegats i publicats a cura del seu germà, Joan Ferraté, de manera que el corpus ferraterià està ja força complet. Ens manca, ara, l'anàlisi de la seva obra.

Com a aportacions cap a aquesta anàlisi, que no podrà trigar —crec haver sentit a dir que hi havia alguna tesi en marxa o ja feta al respecte—, han aparegut en els darrers temps alguns llibres curiosos. El més antic, de fa ja dos o tres anys, és una publicació de la Universitat de Barcelona: *Gabriel Ferrater, entre el arte y la literatura*, del professor Laureano Bonet, que duu per subtítol «Historia de una aventura juvenil». És un llibre centrat en les col·laboracions ferraterianes a la revista *Laye*, col·laboracions bàsicament de crítica artística. I el més gran interès del llibre està en el tractament que fa del grup Castellet-Barral-Gil de Biedma-Sacristà-Ferraters en aquella Barcelona tan eixuta de la postguerra. Tractament que, d'altra banda, ja tenia un contrapunt memorialístic en els llibres autobiogràfics de Carlos Barral i de Jaime Gil de Biedma.

Un segon llibre, més recent, és el del doctor Francesc Tosquelles, reusenc, publicat pel Centre de Lectura de Reus: *Funció poètica i psicoterà-*

pia. Una lectura de «In Memoriam» de Gabriel Ferrater; aquest és un estudi certament sorprenent, deixeu-me que us en reproduïxi algun epígraf: «Diferència i similituds del treball del poeta amb els processos d'elaboració en el curs d'una psicoteràpia», «Els vestits dels vius. En tot cas, els dels morts evocats i la incertitud de la identitat sexual», «Paral·lel i diferència entre la Ben Plantada i l'Helenta», «Pixa-tinters o grata-papers?»... No goso dir-vos-en gaire més, qui de debò en vulgui extreure'n tot el suc haurà de llegir-lo.

El tercer dels llibres que vull ressenyar és la traducció del «Poema inacabat» al francès a cura de William Cliff (ERCÉE, 1985), amb una petita introducció poètica i una sèrie de notes que encara poden tenir un sentit aclaridor, tot i que no són tan extenses ni totes les que desitjariem.

El servei de William Cliff, però, és excel·lent: obrim una porta més per a la difusió i el coneixement de Gabriel Ferrater en la vessant realment més important: la de poeta. Perquè, quan, tot comptat i debatut, hi pensem: ¿fins a on coneixem realment la seva obra i tota la riquesa que encara ens amaga?